

*Анастасія Ткачук,
здобувач першого рівня вищої освіти,
спеціальність 051: Економіка
(спеціалізація: «Економічна кібернетика»),
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти
«Кам'янець-Подільський державний інститут»*

*Науковий керівник: Марина Волощук,
викладач кафедри соціальної роботи, психології та
соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської,
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти
«Кам'янець-Подільський державний інститут»*

СОЦІАЛЬНА СОЛІДАРНІСТЬ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Постановка проблеми. Соціальна згуртованість хоч і не має універсального визначення, проте вона пов'язана з почуттям приналежності до спільноти, а також із солідарністю та взаємоповагою між її членами. Це такі взаємини між владою та громадянами, які дають змогу кожному почуватися залученим і мати рівні права, політичні та соціальні можливості [4].

Виклад основного матеріалу. Сприятливі, позитивні фактори визначені надавачами соціальних послуг [2]:

- співпраця різних служб заради громади;
- згуртованість та соціальна активність населення;
- допомога міжнародних організацій;
- зростання особистої результативності та ініціативності;
- гнучкість та швидкість реагування соціальних агенцій на потреби вразливих груп населення.

Механічна солідарність (МС) базується на колективній свідомості та колективному образі. МС мається на увазі в об'єднаному суспільстві, заснованому на колективній свідомості, яка демонструє сукупність спільних вірувань і почуттів, які в середньому існують в одному суспільстві, а саме наявність однакових обов'язків, однакової роботи та однакового досвіду. За такої моделі суспільство стає зв'язком, який вимагає від усіх індивідів участі в спільній діяльності. Солідарність можна розуміти як почуття взаємної довіри, спільних цілей, солідарності та

відчуття спільності між окремими людьми. Інституційно прості суспільства тісно інтегровані, тобто немає істотної різниці між правилами та вимогами сімейного, релігійного, політичного, морального та правового життя.

Розвиток інформаційних технологій у ХХІ столітті породив розумне суспільство в цифрову епоху, яка визначається для користувачів інтелектуальних обчислювальних технологій для інтеграції важливих компонентів, які підтримують соціальне життя. У повсякденному житті кожна людина переживає складні умови. Натомість уся діяльність має здійснюватися віртуально в різних сферах, а саме соціальній, освітній, економічній тощо [3].

До пандемії Covid-19 людей фактично називали – віртуальним суспільством. У багатьох країнах, які запроваджували локдаун, було заборонено подорожувати та займатися діяльністю поза домом. Це призвело до того, що люди отримали більше вільного доступу до Інтернету вдома, та проводили весь свій час за телефоном або за іншими гаджетами. Тоді існування цієї катастрофи призвело до того, що взаємодія людей один з одним не була такою широкою, як раніше, все було оцифровано згідно з правилами карантину виданими урядом.

У період повномасштабного вторгнення РФ в Україну, перед викладачами постає нелегке питання щодо того, яким чином викладати лекції студентам. Новий етап дистанційного навчання в умовах війни, для українських освітян – велике випробування. Сьогодні головним завданням викладачів є дати дітям відчуття безпеки в онлайн-класах, до яких долучається багато новачків. Кожному педагогу доводиться вчитися працювати з тривогою та невпевненістю здобувачів освіти і тим самим готувати для них якісне підґрунтя для плідного навчання. Для організації дистанційного навчання педагоги використовують низку платформ, зокрема: Google Classroom, Moodle, Edmodo, Мій клас, Classdojo тощо [5], завдяки яким легко проводити лекції для всього класу, або навіть для декількох класів одночасно. Через YouTube канал, креативні педагоги, ведуть відеоблоги, навчальні посібники та проводять онлайн трансляції.

За даними статистики, яку проводила Державна служба якості освіти України, частка викладачів забезпечена комп'ютерами – у селах (71%), у містах (76%), 25% педагогів досі не забезпечені робочим комп'ютером, а 20% не мають доступу до інтернету.

Педагоги компенсують це використанням особистого комп'ютера (90% мають власний) та роботою з дому (91% мають інтернет вдома) [1]. Проте третина педагогів використовує домашній комп'ютер разом з іншими членами сім'ї. А це може викликати труднощі у віддаленій роботі.

74% здобувачів освіти використовують для навчання смартфони. Проте, як правило, сучасні навчальні цифрові матеріали передбачають, що їх будуть використовувати на комп'ютері або ноутбучі. Телефон дає можливість брати участь в освітньому процесі в обмеженому форматі. Але на уроках є і можливість спілкуватися в чаті, і фіксувати щось у текстовому редакторі. Що неможливо на смартфоні.

Висновки. Соціально-педагогічна солідарність педагога повинна бути направлена на виховання громадських цінностей і взаємодопомогу та виступати як ідейно-теоретична платформа виховання соціальної ініціативності. Українські педагоги співпрацюють один з одним на основі взаємної довіри та спільної мети: охопити найбільшу кількість глядачів вмістом, який подобається аудиторії [5]. Також є взаємна підтримка між одним YouTube та іншим, що створює солідарність. Це пояснення показує, що механічна солідарність була побудована з появою цієї цифрової епохи, яка відзначена величезним технологічним розвитком. Індикатори інноваційності, спільного інтересу та почуття взаємної довіри, спільних цілей, солідарності та почуття спільності між окремими особами як членами групи. Це свідчить про колективну обізнаність, почуття солідарності, лояльності між окремими людьми в соціальних мережах. Однак, якщо він розвивається масово, це може призвести до зношування та розмивання механічної солідарності. Люди діятимуть індивідуалістично або антисоціально, приділяючи менше уваги навколишньому середовищу.

Список використаних джерел:

1. Навчати – час не втрачати: 5 практичних кейсів для вчителя, який викладає під час війни. *Освіторія*. URL: <https://osvitoria.media/experience/navchaty-chas-ne-vtrachaty-5-praktychnyh-kejsiv-dlya-vchytelya-yakuj-vykladaye-pid-chas-vijny/> (дата звернення: 25.04.2023).

2. Позитивні фактори у наданні соціальних послуг в умовах війни. Результати дослідження – WCU – Жіночий консорціум України. // *WCU – Жіночий консорціум України*. URL: <https://wcu-network.org.ua/possessing-equal->

rights/news/Pozitivn_faktori_u_nadann_socalnix_poslug_v_umovax_vini_Rezultati_doslid (дата звернення: 25.04.2023).

3. П'ять платформ для організації дистанційного навчання. Букі Buki – ваш репетитор з будь-якого предмету. *Репетитори України*. URL: <https://buki.com.ua/news/5-platform-dlya-orhanizatsiyi-dystantsiynoho-navchannya/> (дата звернення: 25.04.2023).

4. Соціальна згуртованість. Чому це важливо для громади. *Децентралізація в Україні*. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/15453> (дата звернення: 25.04.2023).

5. Social Action and Social Solidarity: Community Empowerment in the Digital Age Neo Journal of economy and social humanities. *INTERNATIONAL PUBLISHER – Scientific Journal Publication, Book Publishing, and IPR assistance*. URL: <https://internationalpublisher.id/journal/index.php/Nejesh/article/view/45> (date of access: 25.04.2023).

*Надія Улішак,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальності 231 Соціальна робота,
освітньо-професійна програма «Соціальна робота.
Соціальна педагогіка. Практична психологія»
Державний заклад «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка» (м. Полтава)*

Науковий керівник: **Вікторія Степаненко**,
доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри соціальної педагогіки,
Державний заклад «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка» (м. Полтава)

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЄКТУ «EMERGENCY APPEAL – РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ВНАСЛІДОК БОЙОВИХ ДІЙ В УКРАЇНІ» БЛАГОДІЙНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «КАРІТАС-ЛУБНИ»»

Постановка проблеми. Діяльність благодійних фондів на сьогоднішній день набуває особливої актуальності і є важливою частиною життя населення України. Вони надають допомогу вразливим категоріям населення в умовах повномасштабної війни. Одним з таких фондів є